

**ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Рев-154/03
Бања Лука, 23.05.2003. године**

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија овог суда и то Томић Биљане као председника вијећа, Бајић Петра, Бајагић Здравка, Осмић Дарка и Нинић Јанка као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца ПТП Т. из Т., коју заступа адвокат Н. К. из Т., против туженог ОДП Г. из Т. кога заступа М. Р., адвокат из Д., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог против пресуде Окружног суда у Д. број Пж-2/02 од 10.01.2002. године, на сједници одржаној дана 23.05.2003. године донио је слиједеће

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Ревизија се уважава, укидају се обје нижестепене пресуде и предмет враћа првостепеном суду на поновни поступак.

О б р а з л о ж е њ е

Првостепеном пресудом Основног суда у Т. број П-23/97 од 30.04.2001. године обавезан је тужени да тужиоцу накнади штету у износу од 17.730,55 КМ са законском затезном каматом почев од 3.7.1996. године до исплате те накнаде трошкове спора у износу од 1.943,20 КМ све у року од 15 дана по правоснажности пресуде под пријетњом извршења.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Д. број Пж-2/02 од 10.01.2002. године жалба туженог је одбијена и првостепена пресуда потврђана.

Благовремено изјављеном ревизијом тужени побија другостепену пресуду због погрешне примјене материјалног права с приједлогом да се обје нижестепене пресуде преиначе и тужбени захтјев одбије или да се обје нижестепене пресуде укину и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак.

У одговору на ревизију тужилац је оспорио наводе ревизије и предложио да се иста као неоснована одбије.

Републички јавни тужилац није се изјаснио о поднесеној ревизији.

Ревизија је основана.

Предмет спора у овој парници је захтјев тужиоца да му тужени накнади штету у износу од 17.730,55 КМ са законском затезном каматом почев од 3.7.1996. године.

Наконведеног поступка првостепени суд је утврдио: да је у априлу 1993. године тужени из пословног простора тужиоца у Д. Р. преузео разне врсте грађевинског материјала а на основу налога за изузимање ствари од М.О. – О. у Т. од 17.4.1993. године и то по захтјеву туженог број 117/93 о чему је сачињен записник о преузимању наведеног грађевинског материјала сачињеног од М.О. – О.Т. број 287/93 од 29.4.1993. године. Даље је неспорно да тужени преузети грађевински материјал није користио за своје потребе, већ за изградњу три куће погинулих бораца и адаптацију девет кућа које су оштећене у ратним дејствима, и да је на основу потврде М.О. И.О. СО Т. и цивилне заштите број 05/1-69/96 од 9.10.1996. године утврђено да је грађевински материјал уграђен у наведене куће породица погинулих бораца и оштећене куће у ратним дејствима.

Код овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су удовољили тужбеном захтјеву за накнаду штете. Нижестепени судови наине, сматрају да је преузимањем грађевинског материјала тужиоца од стране туженог из пословног простора тужиоца без његове сагласности

било недопуштено и да између штетног догађаја и штетне посљедице постоји узрочна веза за коју је тужени одговоран који је ту штету и проузроковао.

Овакав приступ нижестепених судова у разрјешењу ове правне ствари није правилан.

Наиме, тужилац је у тужби одређио тужбени захтјев за накнаду штете која му је настала преузимањем грађевинског материјала из његовог пословног простора од стране туженог у мјесецу априлу 1993. године који је уградио у три куће породица погинулих бораца и адаптацију девет кућа оштећених у ратним дејствима.

Овакав захтјев тужени је оспорио приговором, да је по налогу М.О. – О. у Т., а што је констатовано у записнику овог органа број 287/93 од 21.4.1993. године сачињеног у пословном простору тужиоца, преузео спорни грађевински материјал и својим превозним средством – камионом одвезао га а затим уградио у три куће породица погинулих бораца и адаптацију девет кућа оштећених у ратним дејствима, на који начин да на његовој страни нема одговорности за насталу штету.

Да би по одредбама члана 154., 155. и 158. Закона о облигационим односима (“Службени лист СФРЈ” број 29/78 до 57/89, и “Службени гласник РС” број 17/93 и 3/98 – у даљем тексту: ЗОО), постојала одговорност штетника за накнаду штете, потребно је да су испуњене слиједеће законске претпоставке: да штета постоји; да је проузрокована протуправном радњом или пропуштањем; да се радња или пропуштање могу приписати у кривицу штетнику и да постоји узрочна веза између радње односно пропуштања и настале штете.

У конкретном случају оцјена чињеничног стања од стране нижестепених судова за сада не садржи претпоставку да је тужени протуправном радњом проузроковао насталу штету, јер је према његовим тврдњама по налогу М. О. О. у Т. својим камионом преузео спорни грађевински материјал и исти, како је речено, уградио у три куће породица погинулих бораца и девет адаптираних кућа које су оштећене услијед ратних дејстава. Због тога према наведеним одредбама Закона о облигационим односима да би постојала одговорност за насталу штету потребно је да је штетна радња учињена протуправном радњом штетника.

Како је због погрешне примјене материјалног права, чињенично стање у току првостепеног поступка остало непотпуно утврђено у односу на постојање елемента протуправности туженог приликом настале штете, о чему нижестепени судови у образложењу пресуда нису изнијели своје суђење а у смислу наведених материјално-правних одредби ЗОО, па стога је ревизију туженог као основану ваљало уважити, обје нижестепене пресуде укинути и одлучити као у изреци овог рјешења примјеном одредбе члана 395. став 2. Закона о парничном поступку.

У наставку поступка првостепени суд ће отклонити недостатке на које се указује у овом рјешењу, те након тога донијети закониту одлуку о тужбеном захтјеву.

Предсједник вијећа:
Томић Биљана

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарне
Братић Душанка